กองนโยบายและแผน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เลขที่รับ 1336
วันที่ - 2 ส.ค. 2562
เวลา 09.20

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เลขรับ 7615
วันที่ 31 ก.ค. 2562
เวลา 13.41

ที่ อว ๐๒๒๖.๕/ว๒๐๓

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ ที่ กยค. ว๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

ด้วยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งว่าที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ (กยค.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการตามบทบาทภารกิจ โดยให้พิจารณาความสอดคล้องกับโครงการสำคัญ (Flagship Project) ภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว ทั้งนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจึงขอความร่วมมือสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เดิม) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนงานหรือริเริ่มการพัฒนาโครงการ/กิจกรรมตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานเครือข่ายเพื่อพิจารณาดำเนินการ และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจะได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและจะดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติต่อไป

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงขอความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งพิจารณาดำเนินการขับเคลื่อนงานหรือริเริ่มการพัฒนาโครงการ/กิจกรรมตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเตรียมจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความร่วมมือดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรสา ภาววิมล)
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
กลุ่มกิจการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๖๙
โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๖๕๒ – ๓

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ พนูเนียม
รักษาราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

สป.อว (1)
รับที่ 2837
วันที่ 1 มิ.ย. 2562 เวลา 14.18

ที่ กยค. ๗ /๒๕๖๒

คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ 945
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
๒๕๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

สำนักงานสภาวิจัยและพัฒนาอุดมศึกษา
รับที่ 521
วันที่ 12 มิ.ย. 62
เวลา 16.58 น.

๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

ด้วยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ (กยค.) ได้จัดประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ภายใต้หัวข้อ "พื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัย : สื่อสารสร้างสรรค์ สร้างสัมพันธ์ครอบครัวไทย" เมื่อวันที่ ๒ – ๔ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมปรินซ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้แทนจากการประชุมดังกล่าวได้ยื่นข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ต่อรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) ในงานวันแห่งครอบครัว ประจำปี ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมวายุภักษ์แกรนด์บอลรูม ชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ (กยค.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัว และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการตามบทบาทภารกิจ โดยให้พิจารณาความสอดคล้องกับโครงการสำคัญ (Flagship Project) ภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ขอส่งแนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และขอความร่วมมือดำเนินการขับเคลื่อนงานหรือริเริ่มการพัฒนาโครงการ/กิจกรรมตามบทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานเครือข่าย ทั้งนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจะได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและจะดำเนินการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต)
อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กรรมการและเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ
โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๔๒ ๗๗๕๑

แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒
"พื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัย : สื่อสารสร้างสรรค์ สร้างสัมพันธ์ครอบครัวไทย"
****

การประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติประจำปี ๒๕๖๒ ในหัวข้อ "พื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัย : สื่อสารสร้างสรรค์ สร้างสัมพันธ์ครอบครัวไทย" ซึ่งผู้แทนหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และผู้สังเกตการณ์ รวมจำนวน ๔๖๙ คน ได้มีฉันทามติร่วมกันที่จะเสนอข้อเสนอมติสมัชชาฯ ทั้งหมด ๒๐ ข้อ โดยยื่นต่อรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) ในนามผู้แทนรัฐบาล ในงานวันแห่งครอบครัว ประจำปี ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ได้วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาฯ ทั้ง ๒๐ ข้อ และจัดกลุ่มแนวทางในการขับเคลื่อนได้ ๓ กระบวนงาน ดังนี้

๑) การพัฒนาองค์ความรู้ หลักสูตร นวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการสื่อสารในครอบครัว

๒) การส่งเสริมการสร้างพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัว

๓) การส่งเสริมการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อครอบครัว

ทั้งนี้ ได้นำข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ และแนวทางการขับเคลื่อนทั้ง ๓ กระบวนงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ (กยค.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ เรียบร้อยแล้ว และจะได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

แนวทางการขับเคลื่อนข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒

๑. การพัฒนาองค์ความรู้ หลักสูตร นวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการสื่อสารในครอบครัว

การพัฒนาองค์ความรู้ : การพัฒนาหลักสูตร คู่มือการให้ความรู้ องค์ความรู้ นวัตกรรม สื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารที่เสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศ และการรู้เท่าทันสื่อ การปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว หลักสูตรเพศวิถีศึกษาในหลักสูตรแกนกลาง และการจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การพัฒนาบุคลากร : การนำหลักสูตร องค์ความรู้ต่าง ๆ มาอบรมให้ความรู้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านครอบครัวตั้งแต่ระดับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และอาสาสมัคร มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อสามารถทำหน้าที่ในการเผยแพร่ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ : เผยแพร่หลักสูตร องค์ความรู้ในสถานศึกษาทั้งในและนอกระบบ สถานประกอบการ องค์กรต่าง ๆ และถ่ายทอดความรู้แก่ครอบครัวโดยตรง

ตัวอย่างความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อน :

๑) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว (Family School) สำหรับอบรมให้ความรู้ครอบครัวกลุ่มเป้าหมาย ๔ ประเภท ประกอบด้วย ครอบครัวที่จะเตรียมสมรมหรือสมรสใหม่ ครอบครัวที่มีสมาชิกตั้งครรภ์หรือคลอดบุตรใหม่ ครอบครัวทั่วไปหรือครอบครัวที่มีลูกวัยรุ่น และครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ โดยหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว (Family School) เป็นการอบรมให้ความรู้สมาชิกครอบครัวทุกช่วงวัยผ่านกลไกศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) และศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว

๒) การนำหลักสูตรโรงเรียนครอบครัว (Family School) หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว เช่น การสื่อสารเรื่องเพศ การรู้เท่าทันสื่อ มาขยายผลโดยการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน โรงเรียน หรือสถานประกอบการ

๓) การพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้บริการจดทะเบียนสมรส จดทะเบียนหย่าสามารถให้ความรู้ที่จำเป็นกับคู่สมรสได้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๑๗ ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ....

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารจัดการที่เอื้อต่อความเข้มแข็งของครอบครัว และสอดคล้องกับโครงการสำคัญ (Flagship Project) ได้แก่ โครงการบริหารและพัฒนากำลังคนของประเทศด้านครอบครัว และโครงการศูนย์นวัตกรรมความเป็นเลิศแห่งชาติด้านครอบครัว

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรภาคธุรกิจ และองค์กรพัฒนาเอกชน

๒. การส่งเสริมการสร้างพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัว

การสร้างพื้นที่เรียนรู้ : การพัฒนาพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัย ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับสมาชิกในครอบครัว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านครอบครัว หรืออาสาสมัครต่าง ๆ ในพื้นที่ได้พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการสื่อสารสร้างสรรค์ อาทิ การสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวก การเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อ

ตัวอย่างความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อน :

๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. .... มาตรา ๑๕ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่มีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวหรือหน่วยงานที่สนใจสามารถขอจดทะเบียนเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ถือเป็นการจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัว

๒) โครงการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ส่งเสริมภาคเอกชนสนับสนุนหรือริเริ่มในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมสถาบันครอบครัว โดยการจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัยในสถานประกอบการ ตัวอย่างการสร้างพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวในสถานประกอบการที่ดำเนินการโดยมูลนิธิแพธทูเฮลท์ภายใต้โครงการพัฒนารูปแบบกลไกภายในสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวกในครอบครัวกับพนักงานที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กและวัยรุ่น รวมทั้งฝึกอบรมให้กับวิทยากรเพื่อให้นำองค์ความรู้ไปฝึกอบรมให้พนักงานที่มีลูกหลานที่เข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งถือว่าวัยรุ่นเป็นกลุ่มเสี่ยงในหลายมิติ โดยมองว่าเมื่อครอบครัวมีความสุข ลูกหลานมีวิธีป้องกันตนเองจากสิ่งที่เป็นอันตรายพ่อแม่ย่อมทำงานมีคุณภาพ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : สร้างหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว และสอดคล้องกับโครงการสำคัญ (Flagship Project) ได้แก่ โครงการอุทยานครอบครัวหลักประกันการเรียนรู้ทุกช่วงวัย (Family park)

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน เครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่ และสื่อมวลชน

๓. การส่งเสริมการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อครอบครัว

การผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อครอบครัว : การส่งเสริมให้สื่อทุกแขนงเปิดพื้นที่เรียนรู้ให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการผลิตรายการและเผยแพร่ออกอากาศ เพื่อการสื่อสารสร้างสรรค์สำหรับครอบครัวทุกลักษณะและทุกช่วงวัย เสริมแรงดึงดูดให้เข้าชมรายการ สนับสนุนให้มีการผลิตรายการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ในครอบครัว เพิ่มสัดส่วนของเวลาออกอากาศและจำนวนรายการสำหรับครอบครัว รวมทั้ง การสนับสนุนงบประมาณให้ภาคีเครือข่ายในการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อครอบครัว และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนมีโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ในการจัดทำสื่อรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการรู้เท่าทันสื่อของครอบครัว

ตัวอย่างความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อน

๑) การส่งเสริมการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อครอบครัว เช่น สนับสนุนให้มีรายการ "The Family" โดยร่วมกันระหว่าง พม. สธ. และ Thai PBS

๒) บูรณาการ/จับมือกับหน่วยงานภาคเอกชนที่มีชื่อเสียงที่มีการจัดทำสื่อสร้างสรรค์ด้านครอบครัวอยู่แล้ว เพื่อสร้าง Spot โฆษณา หรือ Clip วีดีโอ ใหม่ๆ เพื่อเผยแพร่ให้สังคมได้รับทราบมากขึ้น เช่น DTAC บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ที่มีการผลิตสื่อที่มีเนื้อหาด้านครอบครัวและโฆษณาที่มีกระแสตอบรับที่ดีจากสังคมในวงกว้าง

๓) ต่อยอดการมอบรางวัลให้กับผู้ผลิตสื่อที่กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการอยู่ โดยบูรณาการกับสื่อมวลชนให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น หรือส่งเสริมให้เป็นต้นแบบ เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔) อบรมให้กับผู้ผลิตสื่อได้ทราบถึงข้อเท็จจริงและผลกระทบต่อประชาชนจากการบริโภคสื่อที่ไม่เหมาะสม และบทบาทของสื่อที่จะมีส่วนสำคัญต่อการสร้างการสื่อสารที่สร้างสรรค์ในสังคม

๕) อบรมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจที่จะเรียนรู้การผลิตสื่อให้ได้เรียนรู้ถึงวิธีการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อให้เด็กได้ตระหนักและรู้เท่าทันสื่อ และทราบถึงที่มาที่ไปของข้อมูลข่าวสาร สามารถวิเคราะห์ได้ว่าสื่อประเภทใดมีประโยชน์ และสื่อประเภทใดควรหลีกเลี่ยง

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนากระบวนการสื่อสารสังคมเพื่อพัฒนาครอบครัว และสอดคล้องกับโครงการสำคัญ (Flagship Project) ได้แก่ โครงการสื่อสร้างสรรค์ครอบครัวไทย โครงการจัดทำรูปแบบ Thai Family Platform และโครงการประชารัฐเฝ้าระวังสื่อเพื่อครอบครัวสร้างสรรค์

หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการ และสื่อมวลชนทุกแขนง

ข้อเสนอมติสมัชชาครอบครัวระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒
พื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกช่วงวัย : สื่อสารสร้างสรรค์ สร้างสัมพันธ์ครอบครัวไทย

<u>๑. การสื่อสารในครอบครัวเชื่อมสัมพันธ์ทุกช่วงวัย</u>

๑. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน จัดทำพัฒนาหลักสูตร/คู่มือการให้ความรู้/องค์ความรู้/นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารที่เสริมสร้างสัมพันธภาพครอบครัวที่เหมาะกับวิถีชีวิตครอบครัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ผ่านช่องทางที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงครอบครัวทุกลักษณะและทุกช่วงวัย

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมความรู้ ทักษะ และเจตคติให้แก่บุคลากรทั้งระดับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครทุกภาคส่วนในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการสื่อสารสร้างสรรค์ เพื่อครอบครัวทุกลักษณะและทุกช่วงวัย

✓๓. ให้สถาบันการศึกษา/หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ นำหลักสูตร/คู่มือการให้ความรู้ องค์ความรู้/นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และการสื่อสารเพื่อจัดการความขัดแย้ง/ความรุนแรงในครอบครัว

๔. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สื่อมวลชนทุกแขนง ส่งเสริมให้ครอบครัวมีองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการสื่อสารสร้างสรรค์ ทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคลและการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

๕. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ขับเคลื่อนและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่ ให้มีการพัฒนาพื้นที่เรียนรู้เพื่อครอบครัวทุกลักษณะและทุกช่วงวัย โดยใช้กลไกของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ตลอดจนส่งเสริมให้มีการให้ความรู้แก่บุคลากรเพื่อทำหน้าที่นักพัฒนาครอบครัว

๖. ให้กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ส่งเสริมให้สื่อทุกแขนงเปิดพื้นที่เรียนรู้ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการผลิตรายการและเผยแพร่ออกอากาศ เพื่อการสื่อสารสร้างสรรค์สำหรับครอบครัวทุกลักษณะและทุกช่วงวัย และเสริมแรงดึงดูดให้เข้าชมรายการโดยใช้ข้อความไตเติลเรทติ้งเชิงบวก

<u>๒. เรื่องเพศคุยได้ในครอบครัว</u>

๑. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และเครือข่ายภาคประชาสังคม ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ

องค์ความรู้ สื่อประชาสัมพันธ์เรื่องเพศศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ทันสมัย เข้าใจง่าย เป็นต้นแบบนำสังคม เผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เพื่อปรับทัศนคติให้สังคมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกในครอบครัว

๒. ให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบกิจการในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธภาพและการสื่อสารด้านสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น ที่ส่งเสริมให้ครอบครัวมีทัศนคติเชิงบวกในการสื่อสารเรื่องเพศอย่างสร้างสรรค์กับบุตรหลาน รวมทั้ง ส่งเสริมการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวโดยการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสถานประกอบการ ในการจัดการอบรมให้ความรู้การสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกในครอบครัวให้ครอบคลุมในระดับพื้นที่

๓. ให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานและกลไกในระดับพื้นที่ เช่น ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เป็นต้น โดยจัดให้มีพื้นที่เรียนรู้การสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกในครอบครัวทุกช่วงวัย รวมทั้ง สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในชุมชนให้สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้

๔. ให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกำหนดแนวทางหลักสูตรในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ให้มีการสอนเกี่ยวกับเพศวิถี เพศสภาพ สิทธิทางเพศ และโครงสร้างอำนาจรูปแบบต่างๆ รวมถึงอำนาจที่มากับเพศสภาพ เพื่อเป็นการเตรียมองค์ความรู้ที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรครู รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่นักเรียนจะสามารถคิดวิเคราะห์และตั้งคำถามได้อย่างสร้างสรรค์

๕. ให้กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้ครูผู้สอนบูรณาการทักษะชีวิตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นให้เด็กรู้คิดและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เปลี่ยนแปลงค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมในเรื่องเพศควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางวิชาการ ตลอดจนทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรเพศวิถีศึกษาในหลักสูตรแกนกลาง โดยให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำงานเชื่อมโยงกับครอบครัวของนักเรียนด้วย

๖. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปรับหลักสูตรโรงเรียนครอบครัวในทุกช่วงวัย ให้มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัวที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ครอบครัวที่ลูกอยู่กับพ่อหรือแม่ฝ่ายเดียว การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับลูกหลานทางไกล การทำงานกับผู้ปกครองที่เป็นปู่ ย่า ตา ยาย ป้า ลุง ที่เลี้ยงลูกแทนพ่อแม่

๗. ให้หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น มีการขับเคลื่อนเรื่องเพศวิถีที่ครอบคลุมทั้ง ๖ มิติ คือ พัฒนาการทางเพศ, สัมพันธภาพ, สุขภาพทางเพศ, พฤติกรรม, ทักษะส่วนบุคคล และ สังคมวัฒนธรรม โดยมีมุมมอง/ทัศนคติ ต่อเยาวชนเชิงบวก รวมทั้ง ส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวก และมีกลไกในการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

<u>๓. ครอบครัวรู้เท่าทันสื่อ</u>

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดให้ผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ผลิตรายการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ในครอบครัว โดยให้มีสัดส่วนของเวลาออกอากาศและจำนวนรายการอย่างน้อยร้อยละ ๕ ของรายการในเวลาออกอากาศทั้งหมด

๒. ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักสูตรรู้เท่าทันสื่อในครอบครัว/สถานศึกษา มีมาตรการควบคุมดูแลการใช้โทรศัพท์มือถือในโรงเรียน จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองเรื่องรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงมีการทำงานร่วมกับเครือข่ายผู้ปกครองในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีกรอบอัตรากำลังตำแหน่งนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ในโรงเรียนหรืออย่างน้อยในเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้มีระบบช่วยเหลือส่งต่อที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีการพัฒนาครูแนะแนวให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ให้กระทรวงมหาดไทยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทุกแห่ง และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับภาคีเครือข่าย สถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) สภาเด็กและเยาวชน องค์กรพัฒนาเอกชน และเครือข่ายอื่น ๆ ในพื้นที่ จัดให้มีพื้นที่เรียนรู้เพื่อเสริมทักษะความรู้เท่าทันสื่อให้สมาชิกในครอบครัวทุกช่วงวัย และผู้ปฏิบัติงานด้านครอบครัวในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามประเมินผล

๕. ให้กระทรวงสาธารณสุขเพิ่มการจัดเก็บข้อมูลการใช้สื่อในเด็กพร้อมตัวชี้วัดเพื่อเป็นการติดตามผลในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (สมุดสีชมพู) เพื่อเฝ้าระวังการใช้สื่อของเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี และให้ความรู้แก่บุคลากรด้านสาธารณสุขเพื่อทำหน้าที่ในการให้ความรู้ผู้ปกครองและติดตามผล

๖. กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สนับสนุนงบประมาณให้ภาคีเครือข่ายในการพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ เครื่องมือ และกิจกรรมในการส่งเสริมเรื่องการรู้เท่าทันสื่อให้กับครอบครัว

๗. ขอความร่วมมือผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมจัดทำโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ในการจัดทำสื่อรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการรู้เท่าทันสื่อของครอบครัว

****